

Bruxelles, den 11. oktober 2017
(OR. en)

12913/17

FREMP 110
JAI 880
COHOM 111
DROIPEN 129
ASILE 66
JUSTCIV 228
SOC 624
SCHENGEN 61
EJUSTICE 117
DAPIX 319
ANTIDISCRIM 45
VISA 385
CULT 111

NOTE

fra:	formandskabet
til:	Rådet
Tidl. dok. nr.:	12727/17
Vedr.:	Udkast til Rådets konklusioner om anvendelsen af EU's charter om grundlæggende rettigheder i 2016

Vedlagt følger til delegationerne udkastet til Rådets konklusioner om anvendelsen af EU's charter om grundlæggende rettigheder i 2016 med henblik på vedtagelse på samlingen i RIA-Rådet den 12. oktober 2017.

Endvidere opfordrer formandskabet ministrene til at overveje, hvordan beskyttelsen af grundlæggende rettigheder kan styrkes, og bevidstheden om chartret kan øges.

UDKAST TIL RÅDETS KONKLUSIONER OM ANVENDELSEN AF CHARTRET OM GRUNDLÆGGENDE RETTIGHEDER I 2016

I. INDLEDNING

1. Rådet minder om artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union, hvori det hedder, at Unionen bygger på værdierne respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne, herunder rettigheder for personer, der tilhører mindretal. Disse fælles værdier udgør fundamentet for Den Europæiske Union og vores samfund. I henhold til artikel 51 i EU's charter om grundlæggende rettigheder (chartret) skal Unionens institutioner og organer samt medlemsstaterne respektere de grundlæggende rettigheder, der er nedfældet i chartret, når de gennemfører EU-retten.
2. I 2016 blev beskyttelsen af flere rettigheder i chartret yderligere styrket med vedtagelsen af en række retlige instrumenter vedrørende uskyldsformodningen og retten til at være til stede under retssager¹, retshjælp², retssikkerhedsgarantier for børn³ samt fastsættelse af et omfattende sæt databeskyttelsesregler på EU-niveau⁴.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/343 af 9. marts 2016 om styrkelse af visse aspekter af uskyldsformodningen og retten til at være til stede under retssagen i straffesager (EUT L 65 af 11.3.2016, s. 1).

² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/1919 af 26. oktober 2016 om retshjælp til mistænkte og tiltalte i straffesager og til eftersøgte i sager angående europæiske arrestordrer (EUT L 297 af 4.11.2016, s. 1).

³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/800 af 11. maj 2016 om retssikkerhedsgarantier for børn, der er mistænkte eller tiltalte i straffesager (EUT L 132 af 21.5.2016, s. 1).

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse) (EUT L 119 af 4.5.2016, s. 1) og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/680 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med kompetente myndigheders behandling af personoplysninger med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA.

3. Rådet bekræfter på ny, at de grundlæggende rettigheder inden for alle politikområder skal integreres fuldt ud i udarbejdelsen og evalueringen af EU's lovgivning og politikker. Rådet minder om sine retningslinjer vedrørende metodemæssige skridt, der skal tages for at kontrollere foreneligheden med de grundlæggende rettigheder i Rådets forberedende organer⁵, og som sigter mod at styrke hensynet til de grundlæggende rettigheder i lovgivnings- og politikudformningsprocesserne.
4. Rådet ser positivt på Kommissionens beretning for 2016 om anvendelsen af chartret⁶ og rapporten om grundlæggende rettigheder for 2017⁷ fra Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder (agenturet for grundlæggende rettigheder). Beretningen og rapporten understreger de fremskridt, der er gjort i det seneste år, og de tilbageværende udfordringer vedrørende en effektiv anvendelse af chartret i EU og medlemsstaterne.
5. Rådet noterer sig Kommissionens forslag om at oprette en europæisk søjle for sociale rettigheder⁸, der fastlægger en ramme for fremtidige foranstaltninger hen imod en styrkelse af lige muligheder og adgang til arbejdsmarkedet, rimelige arbejdsvilkår samt social beskyttelse og inklusion, og ser frem til drøftelserne af forslaget på samlingen i EPSCO-Rådet den 23. oktober 2017.

II. VIRKELIGGØRELSE AF CHARTRETS RETTIGHEDER

6. Rådet anerkender, at beskyttelsen af grundlæggende rettigheder er et horisontalt spørgsmål, der berører alle områder af EU's virksomhed, og som kun kan virkeliggøres med støtte fra og aktivt samarbejde mellem alle aktører på EU-plan såvel som på nationalt plan. Rådet minder om betydningen af øget bevidsthed om anvendelsen af chartret på nationalt plan og EU-plan blandt politiske beslutningstagere, retlige aktører og rettighedshaverne selv. Det understreger i denne forbindelse behovet for at øge brugen af digitale værktøjer, såsom e-justice og udveksling af bedste praksis.

⁵ 5377/17.

⁶ 9511/17.

⁷ 10744/17 + ADD 1 og 2.

⁸ Jf. dok. 8637/17.

7. Rådet er fast besluttet på yderligere at styrke sammenhængen mellem den interne og den eksterne dimension af EU's politik for grundlæggende rettigheder og menneskerettigheder⁹.
8. Rådet understreger den rolle, som Den Europæiske Unions Domstol spiller for fortolkningen og anvendelsen af chartret i EU, og som derved virkeliggør de rettigheder, som chartret indeholder.
9. Rådet anerkender, at agenturet for grundlæggende rettigheder som fastsat i forordningen om dets oprettelse¹⁰ har spillet en afgørende rolle med hensyn til at tilvejebringe evidensbaseret rådgivning og ekspertise om spørgsmål vedrørende grundlæggende rettigheder i løbet af de sidste ti år. Rådet opfordrer agenturet for grundlæggende rettigheder til at udvide dette engagement gennem sin rolle som indsamler af data om grundlæggende rettigheder og ved at fremme synergi og samarbejde mellem netværk af statslige kontaktpunkter, nationale menneskerettighedsinstitutioner, civilsamfundsorganisationer og borgere. Rådet opfordrer agenturet for grundlæggende rettigheder til at arbejde sammen med medlemsstaterne om at lette udvekslingen af god praksis, værktøjer og metoder vedrørende anvendelse af chartret og formidling af grundlæggende rettigheder, værdier og frihedsrettigheder.
10. Inden for rammerne af international ret, EU-ret og national ret spiller civilsamfundets organisationer en vigtig rolle med hensyn til at fremme og gennemføre grundlæggende rettigheder i praksis og fungere som tilsynsførende samt øge rettighedshavernes bevidsthed om grundlæggende rettigheder og støtte dem i deres bestræbelser på at udøve og forsvare deres rettigheder. For at kunne udføre deres opgaver skal civilsamfundets organisationer have mulighed for at gøre deres arbejde.

⁹ I overensstemmelse med EU's handlingsplan vedrørende menneskerettigheder og demokrati (2015-2019).

¹⁰ Rådets forordning (EF) nr. 168/2007 af 15. februar 2007 om oprettelse af Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder (EUT L 53 af 22.2.2007, s. 1).

a) Indre sikkerhed

11. Rådet gentager, at sikkerhed og respekt for de grundlæggende rettigheder er forenelige og komplementære politikmålsætninger.
12. I denne forbindelse understreger Rådet betydningen af retten til privatliv og retten til beskyttelse af personoplysninger som opfølgning på arbejdet i Ekspertgruppen på Højt Niveau vedrørende Informationssystemer og Interoperabilitet i overensstemmelse med Rådets konklusioner af 9. juni 2017 om vejen frem for at forbedre udvekslingen af oplysninger og sikre interoperabiliteten mellem EU's informationssystemer¹¹.

b) Asyl og migration

13. Rådet anerkender behovet for at respektere de grundlæggende rettigheder for migranter, asylansøgere, flygtninge og personer, der er berettiget til subsidiær beskyttelse, selv set i lyset af de presserende udfordringer på migrations- og asylområdet. Rådet er enig om, at EU's og medlemsstaternes foranstaltninger især bør tage hensyn til de alvorlige risici for misbrug og udnyttelse, f.eks. af smuglere og menneskehandlere, og at kvinder og børn i højere grad er udsat for risiko for vold og forskelsbehandling¹².

¹¹ 10151/2017.

¹² Jf. bl.a. de nylige konklusioner fra Rådet og medlemsstaterne om beskyttelse af migrantbørn (dok. 10085/17) samt Kommissionens meddelelse af 12. april 2017 om beskyttelse af migrantbørn (COM(2017) 211).

c) Børns rettigheder

14. Rådet understreger vigtigheden af, at beskyttelse af børn og overholdelse af princippet om barnets tarv kommer i første række i alle foranstaltninger, der vedrører børn.
15. Rådet understreger, at det er afgørende at samarbejde og føre dialog med aktører for at sikre, at børns rettigheder respekteres, navnlig gennem udveksling af god praksis, som bør videreudvikles. Det minder om det årlige forum om børns rettigheder, medlemsstaternes uformelle ekspertgruppe om børns rettigheder samt Kommissionens initiativ til at oprette et europæisk værgemålsnet.

d) Bekæmpelse af racisme og fremmedhad

16. Rådet hilser de foranstaltninger velkommen, der koordineres af Kommissionens gruppe på højt plan om bekæmpelse af racisme, fremmedhad og andre former for intolerance. Disse foranstaltninger omfatter overvågning af adfærdskodeksen for bekæmpelse af ulovlig hadefuld tale online¹³, styrkelse af støtten til ofre, udvikling af metoder til registrering og indsamling af oplysninger om hadforbrydelser, imødegåelse af ulovlig hadefuld tale online, fremme af mediekendskab og kritisk tænkning samt forbedret interkulturel forståelse gennem uddannelse. På denne baggrund blev det bekræftet på den konference, som det maltesiske formandskab afholdt den 6.-7. april 2017, "Counter-narratives: how to support civil society in delivering effective positive narratives against hate speech online", at der er behov for mere samarbejde og engagement fra alle aktører: medierne, internetplatforme og offentlige myndigheder.
17. Rådet ser frem til resultaterne af EU-MIDIS II-undersøgelsen, som agenturet for grundlæggende rettigheder har foretaget for at vurdere de fremskridt, der er gjort i de seneste fem år med hensyn til at beskytte de grundlæggende rettigheder for personer med indvandrerbaggrund eller etnisk minoritetsbaggrund.

¹³ Findes på:
http://ec.europa.eu/justice/fundamental-rights/files/hate_speech_code_of_conduct_en.pdf.

e) Vold mod kvinder

18. Rådet hilser det velkommen, at Kommissionens kollokvium om grundlæggende rettigheder i 2017 er afsat til fremme af kvinders rettigheder og kønsligestilling som en mulighed for at tage hånd om styrkelse af kvinders økonomiske og politiske indflydelse og status, kvinders rettigheder i den offentlige og den private sfære og bekæmpelse af enhver form for vold mod kvinder, hvor sidstnævnte også har været temaet for målrettede aktioner i årets løb¹⁴.
19. Rådet har gentagne gange givet udtryk for sit tilsagn om at forebygge og udrydde alle former for vold mod kvinder og vold i hjemmet. I denne forbindelse minder Rådet om sine nyligt vedtagne afgørelser¹⁵ om undertegnelse af konventionen til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet (Istanbulkonventionen) og sin derved udtrykte hensigt om at indgå konventionen. Rådet opfordrer de medlemsstater, der endnu ikke har gjort det, til at ratificere konventionen.

f) Mediernes pluralisme

20. Rådet påskønner, at mediernes pluralisme samt demokrati var fokus for kollokviet om grundlæggende rettigheder i 2016 samt dets efterfølgende planlagte opfølgende foranstaltninger. Det sætter pris på det estiske formandskabs fortsatte fokus på dette spørgsmål på det uformelle ekspertseminar "Mediernes pluralisme og retsstatsprincippet i den digitale tidsalder" den 12. juli 2017 som forberedelse af Rådets årlige dialog om retsstatsprincippet.

¹⁴ Jf. https://ec.europa.eu/info/events/sustainable-development-goals/2017-annual-colloquium-fundamental-rights-2017-nov-20_it.

¹⁵ Rådets afgørelse (EU) 2017/865 og (EU) 2017/866.

g) EU's tiltrædelse af EMRK

Rådet er fortsat engageret i EU's tiltrædelse af den europæiske menneskerettighedskonvention, som vil styrke Unionens fælles værdier, gøre EU-lovgivningen mere effektiv og øge sammenhængen i forbindelse med beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder i Europa. Rådet opfordrer Kommissionen til hurtigt at færdiggøre sin analyse af de retlige spørgsmål, som Domstolen har rejst, med henblik på videre drøftelse i Rådet.
